

Homogene differensialligninger med konstante koeffisienter

Ligningen

$$y'' + ay' + by = 0,$$

har karakteristisk ligning

$$\lambda^2 + a\lambda + b = 0,$$

med røtter

$$\lambda_1 = \frac{1}{2}(-a + \sqrt{a^2 - 4b}),$$
$$\lambda_2 = \frac{1}{2}(-a - \sqrt{a^2 - 4b}).$$

Det gir tre mulige tilfeller

- I $a^2 - 4b > 0$, to reelle røtter
- II $a^2 - 4b = 0$, én reell dobbel rot
- III $a^2 - 4b < 0$, kompleks konjugerte røtter

Generell løsning

Tilfelle I $y = c_1 e^{\lambda_1 x} + c_2 e^{\lambda_2 x}$

Tilfelle II $y = c_1 e^{\lambda_1 x} + c_2 x e^{\lambda_1 x}$

Tilfelle III $y = e^{-ax/2} (A \cos \omega x + B \sin \omega x),$

I tilfelle III er røttene $\lambda = -\frac{a}{2} \pm i\omega$, hvor $\omega^2 = b - \frac{1}{4}a^2$.

Initialverdiproblem

Gitt initialverdier

$$y(x_0) = K_0, \quad y'(x_0) = K_1,$$

bruk disse til å bestemme konstantene c_1 og c_2 (evt. A og B).

Frie svingninger

$$my'' + cy' + ky = 0$$

Uten dempning, $c = 0$

$$my'' + ky = 0$$

Generell løsning (harmonisk svingning)

$$y = A \cos \omega_0 t + B \sin \omega_0 t = C \cos(\omega_0 t - \delta)$$

$$\omega_0 = \sqrt{k/m}, \quad C = \sqrt{A^2 + B^2}, \quad \delta = \arctan(B/A)$$

Med dempning, $c > 0$

I Overdempning (to reelle røtter)

II Kritisk dempning (1 reell, dobbel rot)

III Underdempning (komplekse røtter)